

FODRÁSZ UJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE.

A BUDAPESTI BORBÉLY-, FODRÁSZ ÉS PARÓKAKÉSZÍTŐ-IPARTESTÜLET TULAJDONA ÉS HIVATALOS LAPJA.
AZ ORSZÁGOS BORBÉLY- ÉS FODRÁSZ ÁRURAKTÁR TAKARÉK- ÉS HITELSZÖVETKEZET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre ..... 6 korona.
Fél évre ..... 4 „
Negyedévre ..... 2 „
Egyes szám ára 40 fill. Kapható a kiadó-
hivatalban.

Felolós szerkesztő:

PAULIK JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG: VII., Csengery-utca 15., a
hová a lap szellemi részére vonatkozó,
minden közlemény küldendő.

KIADÓHIVATAL: VII., Vörösmarty-utca 17.,
ahová minden pénzküldemény és a lapra
vonatkozó felszólamlások intézendők.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Az ipartestület telefonszáma 83—13.

Gruber István.

Augusztus 20 án üli meg Gruber István aradi kiváló szaktársunk 40 éves önállóságának jubileumát.

40 év egy emberöltő és ennyi időnek mesteri sorban való elöltése is érdemes arra, hogy megemlékezzünk s tiszteletünk adóját lerójuk.

Azonban Gruber Istvánnál e jubileumi évforduló csak alkalom arra, hogy magunkat megtisztelve, megemlékezhessünk arról a puritán férfuról, aki intelligenciájával, tudásával s szakipari képzettségével: büszkeségünk.

Ezen patriálkális alaku, imponáló megjelenésű és kedves modoru szaktársunk felett, az idő csak el-suhogott s ő ma is fiatalos erővel és akarattal tanácsadónk és vezetőnk. Öregek irigyelhetik fiatal erejét, munkakedvét és enerzsiáját, fiatalok irigyelhetik tudását és munkabírását.

Gruber István egy minta ember szakmánkban, aki csak dísz és elősmerést szerzett a fodrász-iparnak.

Ösmerye az ő szerény egyszerűségét, talán rossz néven is veszi, ami elősmerő szónkat. Azonban meg kell ragadnunk az alkalmat, hogy példaképpül állítsuk azt a férfut, aki bebizonyította azt, hogy a fodrásziparos is tud magának és szakmájának tekintélyt szerezni, tapintatos haladással és bölcs mértékletességgel.

Ezen 66 éves férfu előtt megállva elmélkedhetünk azon, hogy az ipar haladása és boldogulása problémájának kulcsa, annak üzöinek kezeiben van, ha azt meg akarják szerezni.

Ő megmutatta, hogy mily könnyen lehet megszerezni.

E kiváló erények és tekintélyes szaktársunk előtt akarjuk lerakni megemlékezésünk szerény virágait.

Örömmel ragadjuk meg az alkalmat mindannyiszor, a mikor a munka érdemeit kell méltányolni. Ilyen alkalom ez ma, midőn olyan férfu érdemeit ünnepeljük, a ki egy félszázadon keresztül mindig az ipar felvirágzására és iparostársainak előrehaladására törekedett.

Jóleső, sőt büszke önérzet tölti el lelkünket akkor, mikor aradi szaktársaink ünnepre gyűlnek össze. Ünnepelni a szív tiszta szeretetével, igaz lelkesedésével a való és her-

vadhatatlan érdemek ünnepét. Az egyszerű polgár ember munkássága, kötelességtudása, szorgalma és becsületessége által kivivott közelismerésnek ünnepét. A régi egyszerű iparosságnak, a mely ideális szeretettel lelkesült mindenért, a mely a magyar ipar körébe vág, lassanként elhullt a gárdája. Új nemzedék jön, új eszmékkal, igaz ugyan, hogy örökül kapják ők is a küzdelmet, de örökül kapják annak az egyszerűen érező iparos szívnek az érzését is, a melylyel apáik a mult hagyományára iránt lelkesedni tudtak.

Gruber István.

Figyelmeztetés. Az orsz. borbély- és fodrász áruraktár szövetkezet, igen szép és tartós kivitelben készít *fodrász-üzlet berendezéseket és felszerelményeket* egyszerű és a *legfinomabb* kivitelben, készpénz és részletfizetésre is. Nagy keresletnek örvend a saját illatszer gyárunk által készített *fejvizek, illatszerek és Bay-rum*. Valódi Pollárt kés és fenőszijak. *Zóni Antal* bajuszkötő készitési vállalatát országos szövetkezetünk átvette és a készitést tovább folytatja. A jó hírnévnek örvendő Rákóczi, Lehel, Dózsa és Bulem jó bajuszkötők ezután csakis szövetkezetünk áruraktárána! kapható.

E megszentelt hagyományok közt két vezető csillagunk van: egyik a munka s a másik nagyjainknak megbecsülése.

Ezt akarja hirdetni a szerény kép lapunk címlapján.

Az emberek kötelességtudó és munkás élete legszerényebb körben sem tűnik el nyomtalanul.

Emléket hagy az . . . Őszbe borult fővel, de a kötelesség teljesítésének jól eső tudatában tekinthet erre a képmásra.

Töltse el keblét az a megnyugtató tudat, hogy nemcsak a mi örömeinkre diszlik itt-e kép, de képmásával példaképet állítottunk a mostani és a jövő nemzedéknek is, a kik ha nyomába lépnek, csak mindenkor dicsőséget hoznak úgy a magyar iparra, mint a fodrász szakmára.

Adja Isten, hogy még sokáig köztünk éljen.

* * *

Életrajzi adatai röviden a következők:

Született Aradon, 1847 január havában. Atyja önálló fodrászmester volt és kirurgiával (sebészet) valamint foghuzással is foglalkozott. 1857-ben meghalt atyja s így Gruber István, hogy özvegyen maradt édes anyját segíthesse, abbahagyta gimnáziumi tanulmányait s belépett az üzletbe. Majd Budapesten és utóbb hosszabb ideig mint segéd Bécsben dolgozott, ott megnősülve, 1873-ban Aradon mint önálló mester kezdett dolgozni. Minden támasz nélkül felküzdötte magát önerejéből, hogy gyermekeinek a legszebb nevelést adhassa. (Fiai egyetemet végeztek, leánya zárdában nevelkedett. Büszkeséggel kell itt megjegyeznünk, hogy fiai: dr. Bányász Jenő kamarai fogalmazó és Bányász Henrik kiváló munkatársunk képzett és tanult fodrászok, a kik büszkék arra, hogy a borbély és fodrász tanoncbizonyítványukat szakipari tudásukkal szerezték meg.) Személyhez kötött mestersége dacára élénk részt vett a köz javáért kifejtett munkában. Az aradi ipartestületnek megalakulása óta előljárója, ugyszintén a kereskedelmi és iparkamarának tagja lett. Utóbb a közbecsülés az ipartestület diszelnökének választotta meg.

Gruber István ma 66 esztendő, s így 54 esztendeje üzi mesterségét s ez évben ünnepli önállóságának 40-ik évfordulóját. Reggeltől estig ma is szorgalmasan és rajongó szeretettel üzi mesterségét. Munkáival Budapesten, Pécsen, Temesvárott a kiállításokon érmekeket nyert. Puritán, becsületes életével Arad öszpolgársának osztatlan nagyra-becsülését bírja.

Fodrászmesterek gyűlése.

A VIII. kerületi szaktársak f. hó 11-én tartottak értekezletet Putnoky vendéglő helyiségében, Müller Károly testületi elnök elnöklése alatt, a munkarend ügyében.

Müller Károly elnök, üdvözölte a szép számban megjelent szaktársakat. Felhívta figyelmüket arra a körülményre,

hogy a munkarend ügye oly aktuális ma már, hogy a felett tanácskozni nem csak szükséges, hanem kötelesség is.

Előadja, hogy az értekezlet összehívását különösen az tette szükségessé, mivel épen a VIII. kerületben legtöbb a panasz, hogy a munkarend nem lesz betartva. Ő mint testületi elnök, nem akart mindjárt a törvény rideg paragrafusaival intézkedni, hanem szeretettel ide hívatta a szaktársakat, hogy kérje őket, hogy kötelességük szem előtt tartása mellett, tegyenek eleget a törvény követelésének, hogy ne kelljen senkit kényszeríteni annak betartására, hanem büszkén mondassuk, hogy tudjuk mi a kötelességünk, hogy ne mondhassa senki rólunk, hogy kenyérrigységből vagy kapzsiságból törünk egymás ellen.

Iy irányban kéri működéséhez a szaktársak támogatását s hiszi, hogy ez ügyben a becsületesen és tisztességesen gondolkozó szaktársak között támogatást is nyer.

Röck György bejelenti, hogy néhány szaktárs a vasárnapi munkaszüneti törvényt sem tartja be.

Elnök felvilágosításul megjegyzi, hogy a vasárnapi munkaszünetet a törvény szabályozza s az ellen vétők ellen a legközelebbi rendőrnél is lehet panaszt tenni.

Jászai Ferenc és Szigeti Gyula figyelmeztették az értekezletet arra, hogy munkarendünk október 15-én lejár, azért nagyon kívánatos ma már az, hogy annak megújításáról vagy új alkotásáról gondoskodjunk.

Vada József, Goldschmiedt Lipót hozzászólása valamint az elnök felvilágosítása után kimondotta az értekezlet, hogy szigorubb ellenőrzés mellett, az iránt is megtesz mindent, hogy a jövő munkarend minden tekintetben kielégítést nyerjen.

Müller Károly elnök és Paulik József ez alkalmat megragadva, figyelmeztetik a szaktársakat, hogy a betegsegélyző pénztár panaszára, a kuria jogerős ítélettel kimondotta, hogy a segédől levont és be nem szolgáltatott járulék visszatartása sikkasztást képez, melyért fogház büntetés jár. Azért intették a szaktársakat, hogy a levont betegsegélyző járulékot azonnal szolgáltatassák be, nem különben arra is figyelmeztették a szaktársakat, hogy a kiségitőket is he kell jelenteni a törvény értelmében.

Különben ebből származó nagy és erkölcsi kellemetlenséget önmagának tulajdoníthatja.

Az ülés az elnök lelkesítő és összelátásra buzdító zárszavával véget ért.

Ört állunk.

1909. évben alakult meg az országos borbély és fodrász áruraktár, takaré- és hitelszövetkezet Budapest központtal, ez időtől kezdve figyelemmel kísérem az intézet minden mozdulatát s most négy év utáu megállapíthatjuk azt, hogy itt oly gyönyörűen szép munkát végeztek, ahol még az ellenségnek is kalap levéve kell megállnia. . . . Ilyen dicsőségesen, mint a hogyan itt dolgoznak, pénzért, munkadíjért nem lehet, itt iparunkért mindenre kész tette képes önzetlen emberek vannak, kiknek jelszavuk az, mindig csak előre s ha magát az intézet működését nézzük, látjuk, hogy ereje minden cseppjével iparunk felvirágoztatásáért küzd, egy élet-erős tette képes ipart akar teremteni. Gondoskodni kíván nemcsak a magunk, de családunk jövőjéről is. Eddig tett ígéreteit beváltotta az utjában gördülő akadályokat legyőzte szakmánkat arra a nivóra kívánja fölemelni, ahol annak lennie kell. Kérem tisztelt szaktársaimat, szabadna-e innen csak egy szaktársnak is hiányozni? Szabad-e kishitűnek lenni? Ezt a szép hajnalhasadást behunyt szemmel nézni? Ha még ma is volnának közöttünk, akik a válaszfal felállításán fáradoznak, azoknak lelkiismeretük legyen nyugodt afelől, hogy ez már úgy is hiábavaló munka, hiábavaló, mert már a re-

pülő korszakot éljük és a mi gépmadarunk oly biztosan működik, oly jól van megalkotva, melylyel szemben a válaszfal eltöppül, semmivé válik.

S amikor intézményeink erősödését fejlődésében már nem lehet megállítani, mégis rosszul esik látni sokaknál azt a kishitűséget, azt a nemtörődömséget, a mivel szaktársaim sorsuk felett viseltetnek, akik iparunk célirányos fejlesztéséhez nem járulnak hozzá, hanem ehelyett a kereskedők ölelő karjaik között álmodoznak a jövőről, a jövő boldogításáról, arcpirulva kell itt megállni. Látva az ilyen gondolkodást, hiszen az ország legkisebb falujában élő szaktársnak is tudnia kell országos intézményeink áldásos működéséről. 1911-ben Aradon nagy-gyűlésünk keretében tartott kongresszus is magáévá tette intézményeink egészben való fenntartását, utmutatásul szaktársainknak, hogy lássák hova tartozandóságukat, miért kell tehát a kereskedőknek, hogy boldog és szép jövőt csináljunk mi akkor, amikor elsősorban erre nekünk magunknak van szükségünk tisztelt szaktárs urak, sorvaszloán beteg korszakot élünk, ne legyen áruló közöttünk egy sem.

Amikor a gazdasági válság az egyik, a pénzválság a másik zsebünkbe nyúl s ha ez a két ellenfelünk még nem tudna legyőzni mindünket, ott lebegnek még fejünk felett a háborus felhők, a hol az örökös béke híveket ezrek vérével pecsételik meg és mikor a sok megpróbáltatás fokmérője már amugyis a legmagasabb pontra jutott, jön az árvíz, mely az ország nagyobb részét előnti, pusztitást, szegénységet és nyomort hagyva magaután. intő például szolgálhat itt korunkban élő minden emberre ez a sok csapás, ez a sok megpróbáltatás s itt válik valóra az a mondás, ember segíts magadon, akkor az Isten is megsegít.

Tisztelt szaktárs urak, ha jót akarunk tenni megunknak, családunknak és iparunknak, legyünk mind tagjai Országos intézményeinknek, mert ezáltal leszünk mi erősebbek s így jobb sorsra érdemes iparunk, nem lesz a jövőben oly beteg mint ma; intézményeink érdekei a miénk, a mi érdekeinket pedig intézményeink képviselik. . . .

Szatmár.

Székelyhidi Sándor
fodrász.

Báró Harkányi János programmja.

Mult napokban mondotta el programmbeszédét báró Harkányi János kereskedelemügyi miniszter, mint a nagyszentmihályi választókerület képviselőjelöltje. Az új miniszternek első nagyszabású nyilvános megszólalása természetesen megérdemelt figyelmet keltett országszerte. Sőt megállapíthatjuk azt is, hogy ez a programmbeszéd sokkal élénkebben foglalkoztatta a közérdeklődést, mint amennyire hasonló miniszteri nyilatkozatok rendszerint foglalkoztatni szokták. Sokrészt báró Harkányi személyében, de talán még inkább a viszonyokban rejlik az oka annak, hogy az új miniszter működése elé fokozottabb várakozással tekint a közgazdasági közvélemény, mint a mekkora várakozás egy miniszterváltás idején rendszerint megnyilatkozni szokott. Báró Harkányi János értékes egyéniségében garanciáját látják annak, hogy az ipari és kereskedelmi ügyek legfőbb vezetésében a gyakorlati tudás, az eleven élet ismerete ismét teljes mértékben jogaihoz jut. Ez a garancia jogossá, az ország közgazdaságának szomorú helyzete pedig természetessé teszi ezt a fokozott várakozást. A mostani desperátus viszonyok között mindenki sokkal többet vár felülről, mint egyébként. Az a krónikus magyar betegség, hogy mindent az államtól várunk, közgazdaságunk mostani akut betegsége folytán természetesen még inkább elfajult. A helyzet teljes reménytelenségében az az egy reménység, a mely felülről jön, még mindig meg-

marad azoknak, a kik önmaguktól, a saját erejüktől, fogytán lévő anyagi, erkölcsi és szellemi energiájuktól immár semmit sem várnak.

A felcsigázott várakozások kielégítésére a nagyszentmihályi beszéd semmiképpen sem alkalmas. Ellenben a jogos várakozásokat nagy komolyságával, tartalmasságával, fölösleges cikornyáktól és merész ígéretektől való aggodalmas tartózkodásával a legteljesebb mértékben kielégítheti.

Az államférfiui lelkiismeretnek különös éberségére és érzékenységére vall ez az aggodalmas tartózkodás. A mikor az állam bevételi forrásai a legvégsőkig igénybe vannak véve, a mikor a polgárok teherviselő képessége a végkimerüléshez áll közel, a mikor mindezeknek fokozásáról szó sem lehet: akkor komoly államférfi valóban nem dobálódzhatik fényes ígéretekkel. Harkányi bárónak az ígéretekben való fukarkodása nyilván ebből a körülményből fakad. A másik oldalon viszont kétségtelen igazság az, hogy éppen a leginségesebb időkben van legnagyobb szükség az államügyek vezetőinek kötelességtudó gondoskodására, leleményességére, eszmékben való termékenységére és abban az irányban való eltökéltségére, hogy a rendelkezésre álló korlátolt eszközökkel is minden megtörténjék, a mi csak lehetséges a legsürgősebb sebek gyógyítására, a nélkülözhetetlen szükségletek kielégítésére. És az új miniszternek programja ebben a pozitív irányban éppen úgy megfelel a hozzáfűzött jelentékeny várakozásoknak, mint az előbb jelzett negatív irányban. A mint egyfelől hiányzik belőle minden fölösleges kápráztatás, minden be nem váltható ígélet, másfelől teljes értékűnek, átgondoltnak, körültekintőnek kell mondanunk azokat a gyakorlati programpontokat, a melyeket a miniszter nagy tartózkodása mellett is elmondandóknak ítelt.

Elégtétellel állapítjuk meg azt is, hogy az új miniszter, a ki egész eddigi közpályáján a legszorosabb nexusban volt a gyakorlati élet embereivel, határozott kijelentést tett arra nézve, hogy a fontos törvényhozási alkotások kezdeményezése előtt az érdekelt szakkörök véleményét mindenestre meg fogja hallgatni. A mennyire természetesnek látjuk ezt báró Harkányi Jánosnál, éppen annyira természetes az is, hogy az aposztrofált ipari és kereskedelmi érdekképviselők készséggel és bizalommal fogják támogatni az új minisztert minden hasznos kezdeményezésében, az iparra és a kereskedelemre üdvös minden cselekedetében.

A fej ápolása.

Meggyőződésem szerint a kopasz fej legtöbbször elkerülhető volna, ha a fej kellő ápolásban részesülne. Csak-hogy sajnos, mindenre nagyobb gond fordítatik, mint a fejre. Persze mikor már kopaszodik a fej akkor kapkodnak mindenféle titkos és ajánlott szerekhez, melylyel legtöbbször nem hogy segítenének, de ártanak a hajnak.

Egy testrészt sem kívánja úgy az ápolást, mint a fej, pedig nem hogy nem ápoltatik a fej, de még a legegyszerűbb tisztaság szabályait sem tartják be.

De aki ápolja is, hogyan ápolja a fejet? Hetenként 2—3-szor odecininnel, bárummal, vagy más valami ilyen fejszeszszel megmosatja a fejét, azután ha még brillantinnal is be lesz kenve a haj, akkor meg van téve minden, a mit a haj megkövetelhet.

Ez pedig a legkevesebb, a mit a haj ápolásáért teszünk, mert az ilyen hajvizek igaz, hogy jó szolgálatot tesznek a zsiros hajnak, de egyéb jó tulajdonságuk nincs. Sőt ha ezen szeszszes vizek gyakran lesznek használva, akkor még kártékonyak is, mert kiszáritják a haját s a fejbőrt. A hajszálak megrepedeznek és így elsatnyulnak, a fejnőr pedig megkorpásodik.

A fej ápolására nem lehet egy általános szabályt fel-

állítani, mert a fejre mondhatjuk: »a hány a fej, annyi a baj.«

A fejet naponta kell megmosni, hogy a reáakodott portól megtisztítsuk s a haj hagymát felfrissítsük. A mosást legjobb este végezni, mert akkor már lefekszünk s nem tesszük ki a fejet a meghülésnek. Hideg vizet soha sem szabad használni, legjobb, ha 22—24 fokos vizet használunk. Hetenként kétszer jó házi szappannal is meg kell mosni a fejet. De nem úgy, mint a hogy általában szokták, hogy a fejhez dörzsöljük a szappant, azután össze-vissza markolászuk a fejet, hanem egy lágy kefével beszappanozunk os azzal a haját lefelé kefélgatjuk, úgy, hogy a szappan hab nemcsak a haját átjárja, hanem a fejbőrt is átáztassa.

Általában a haját soha sem szabad össze-vissza dörzsölni, mert ezzel több kárt teszünk a hajhagymában, mint a mennyi jót a tisztítással.

Ha jól megtisztítottuk a haját a szappantól, a haját leszárítjuk, — nem dörzsöléssel — ha elegendő száraz, akkor tiszta olajjal bekenjük vékonyan olyképen, hogy a fejbőr is megkenessék.

Ez a fejbőr és a haj egyszerű tisztántartása. Ha a mellett mégis azt látnók, hogy a fejbőr hámlik (korpás) akkor tiszta víz helyett bórakszos vizet használjunk.

De hogy ennek hasznát is lássuk, óvni kell a fejet úgy a megizzadástól, mint a meghülestől.

A tulságos meleg kalap használata nem célszerű, mert megfűlled alatta a haj s ha a kalapot levesszük, egy hüvösebb szellő is meghűti a fejet.

Ha azt tapasztaljuk, hogy a haj hull, rögtön a hullás ellen is kell ápolni a haját idejekorán, nem pedig mikor már kisültött a holdvilág.

Meg kell vizsgálni, hogy milyen természetű az, mi idézte elő a hajhullást.

Ha az egész fejen hull a haj, érve alatta a nyakszirtet is, úgy az belső láz, betegség oka, melyre külső kezelés főlöszleges, annyiban a szervi baj megszüntével a hajhullás is megszűnik s a kihullott hajszálak helyett is új nő. Ha a fejtetőn hull a haj s ha fejbőr nem korpás, ha a haj megerősítve nincs (miről alább szölok,) úgy az a hajhagyma sorvadásának kezdetét jelenti.

A fejtetőn a haj olyan, mint a meleg házi virág. Mig a szabadon levő növénynek a vihar sem árt, a melegágyit, egy langyos fuvalom is elsorvasztja.

A fejtetőn is, melynek hőfoka rendszertelenül kezeltek, a hajhagyma elkényesedik, gyöngé lesz, melynek ellentálló ereje teljesen elvész, ha meghül, akkor a hajhagyma gyuladásba jön, megdudorodik, a zsiranyaga meglágyul, mely a hajgyököt táplálni nem képes s így kihull.

De azért a hagymának megmarad a termelő képessége, újra termel, de már satnyább haját, mindaddig, mig teljesen el nem sorvad, jobban mondva a fej zsirjában teljesen bele nem ful.

A zsirosodás fokról-fokra hatalmába keríti a beteg hajhagymát, addig a határig mig edzett gyökeret nem talál, mely gyermekkortól megedződött, ruganyos és erős.

Ha észrevesszük a bajt, abba kell hagyni a fejmosást, a haját úgy 3 cm. hosszúságúra levágjuk s a hajvágást minden nyolc napban ismétljük.

A frizurával fel kell hagyni, hanem a haját növéseként lágy kefével fésű mellözésével, lefelé kefélgük. Esténként a haját desztillált petróleummal jól átítatjuk. Reggel langyos vízzel lemossuk s vékonyan tiszta olajjal bekenjük. Addig ki-menni a levegőre nem szabad, mig a haj teljesen meg nem száradt. Ha alább szállt a hullás, akkor elég hetenként kétszer megítatni a haját petróleummal.

Sokan talán megmosolyogják ezen ártatlan házi szere-

met, de én megvagyok győződve és tapasztalásból tudom, hogy ily esetben csodaszor a petróleum.

A hajhullás a haj megerősítéséből is származhatik, rendesen a választéknál, vagy oly egyéneknek kik a hajukat fölfelé viselik.

A haj minden fejen egyformán lefelé nő s ha más fekvésre tul erőszakoljuk, a hajhagyma véres lesz s gyuladásba jön s beáll a hajhullás.

Ilyenkor a frizurát abba kell hagyni, a haját 3 cm. hosszúságúra levágjuk, esténként a beteg helyen petróleumos vízzel könnyen megmasszírozzuk. A masszírozás által a petyhűtt hajhagymát fölizgatjuk, erőre segítjük s elősegítjük a termelő képességét.

A hajhagyma legnagyobb ellensége a fölfelé fésülés különösen a röviden hordott haj. Mert még a hosszan hordott haj iv alakban eredeti növésből még sem lesz úgy megingatva, mint a meredekre fölerősakolt haj.

Az a kopaszodás, mely a fejbubon tonzura alakban jelentkezik, a legveszedelmesebb, melyre reá mondhatjuk, »hogy halál ellen nincs orvosság.« De ha nem is lehet megmenteni a haját, de létének meghosszabbítását föltétlenül elérhetjük helyes kezeléssel.

Az ilyen hajhullás vagy öröklött, vagy pedig rendetlen életmód, éjszakázás az okozója. Gyógyszer ellene a rendes életmód, a test edzése.

Ha baj már föllépett, a haját rendszeresen minden nyolc napban le kell vágatni 4—5 cm. hosszúságúra. Hetenként egyszer a fejbőrt olajos lágy kefével gyöngén meg kell dörzsölni, utána langyos kamilla teával megmosni és megolajozni. Minden héten egyszer — a dörzsöléssel össze ne essék — petróleummal kell megáztatni a haját. Ily kezelés mellett évekig megtartjuk a haját.

Ujabbán gyakrabban előfordul, hogy a haj egy ezüst forint nagyságu helyen, a fejnek több részén kihull, sőt a szakál is. Ez nem hajhullás s nem is veszedelmes, még csak nem is bőr baj, mint a hogy azt állítják. Ez a nervózus kor ideges hajhullása, mely nem inficiál s magától elmulik. Azért emlitem meg e bajt, mert ez is kezelést kíván, mert igaz, hogy kezelés nélkül is megszűnik a baj s kinő a haj, csakhogy legtöbb esetben a színét veszti s ősz haj nő. Ily alkalommal erős fogkefével vazelint vagy tiszta disznózsirt dörzsölünk minden este a beteg helyre, mely műtéttel gyorsabban kinövesztjük eredeti színében a haját.

Megvagyok győződve, hogy legalább negyven éves korig meg lehet menteni minden fejen a haját, ha megritkult állapotban is. Mert az embernek 40 éves koráig a legkisebb szervre is reagál a külső izgatásra.

A hajhagyme soh'sem vész el, csak termelő erejéből vesz. A hajhagyma egy rendkívüli csodás valami, mely önmagából termel.

A hajhagyma a fejszirban székel, hagyma alaku, gyöngé kis gyökérrel, melylyel csak tisztán a hagyma táplálkozik. A hagyma közepét egy keményebb zsirgyűrű képezi, mely a haját táplálja s a hagymához köti. Ha a hajszál belőle kiesik, vagy kihuzatik, a gyűrű megkeményedik, s mint hajszál buvik ki a bőrből, mely köré a hagyma új gyűrűt termel. De ha beteg a hagyma, akkor a gyűrű nem kap táplálékot így petyhűt lesz s nem tartja a haját.

Ez a hajhagyma rövid természetrajza.

Jelen cikkemmel teljesen kiakartam egészíteni, a kopaszodásról irt eddigi cikkeimet, de most is csak elejére kerültem s erre még többször vissza kell térnem, hogy teljes egészben feltárhassam e téren szerzett tanulmányomat s tapasztalataimat.

Még csak azt akarom megjegyezni, hogy aki nem akarja, hogy kopasz legyen, ápolja a fejét. Már a szülőknek kötelességük gyermekük hajáról gondoskodni s őket a haj-

ápoláshoz hozzászoktatni, akkor majd nem lesznek 24 éves ifjak kopasz fejjel.

Szaktársaimnak nem tudom eléggé ajánlani, hogy ezen témával, mely bármily hálátlannak látszik is, foglalkozzanak, mert csak így leszünk képzett emberei iparunknak. Különösen manapság, mikor minden legkisebb bajt, a fodrász inficiálására fogják, iparunknak előnyére szolgál, ha szakszerű fölvilágosítással megmagyarázzuk a bajt s kezelés alá vesszük, mely iparunknak anyagi előnyére is szolgál.

Paulik József

Társadalom és az iparos.

A hangzatos nagy iparpártolási mozgalommal kapcsolatosan egy némely demokratikus szellemű napilap felvetette volt azt a kérdést is a magyar társadalom előtt, hogy miért vannak a kaszinók, klubok ajtai zárva az iparos osztály előtt?

Hazánkban persze, hol untalanul hirdetjük a demokráciát, merénylet számba megy a finoman ápoltság és a durva munkától kérgessé vált kezeket egybe tenni.

Pedig ha egy kicsit betekintünk Angliá, Német, avagy Bajorország, e nagy iparállamok társadalmi életébe, úgy teljesen joggal felvetett ez a kérdés.

„Nemesít a munka, becsülést szerez a munka!”

Magyarország társadalmában azonban nem ismeri a munkást s így nincs is érzéke annak nemességét összehasonlítani, avagy együtt említeni, az öt, hét és kilenc koronások vérbeli nemességével.

Kórusban tiltakoznak az iparos elem tolokodásától az ő szeszélyeik ajtai előtt.

Visszautasítják, mert nincs alapi műveltség, a parketten mozgás főkélléke: a sima társalgási modor az iparosban.

Ezt a nézetet vallja a magyar demokratikus állam minden más kasztja. És igazuk van!

Mert tény és valóság, hogy iparosaink legnagyobb része nemhogy nem kelhet versenyre, de egyáltalán nem is állhat sorompóba a külföld mellett, társadalmi műveltségben.

Ezt tudjuk, elismerjük mi magunk is, a kik köztük élünk, érdekeiknek szerény munkásai vagyunk.

Ámde az igaz és pedig szégyenletes nagy igazság, hogy ezt a szegénységi bizonyítványt a művelt magyar elem aroganciájának és indolenciájának köszönheti az iparos osztály.

Mert, a midőn az „1849 iki” nagy események megteremtették a szólás szabadságát, az egyenlőséget, utat és tért nyitottak az akarat érvényesülhetésének, a demokratikus szellemnek — akkor kellett volna az „egyenlőség” nemes eszméit nemcsak teoriában hirdetni, de meg is valósítani.

Hiszen az a nagy lángelme, mely a hon jövőjéért aggodva borult el, azért alkotta, azért teremtette meg a kaszinói intézményt, hogy a nagy átalakulás készen találja a nemzetet.

Nemes fenkölt szelleme a legnagyobb magyarnak nagy feladatot tűzött a társulási eszme elé.

A társas összejövetelektől, a nagynak a kicsinnyeli érintkezésétől remélte ugyanis, hogy ha nem is évek, de évtizedek alatt, sikerül így a magyar társadalmi életet az „egyenlőség” égise alatt megteremteni.

Jól tudta ő, hogy örök igazság az, hogy a fénytelen, a meg nem munkált gyémánt is, mely a föld gyomrából kikerül, csak úgy nyer ragyogó fényt, csak úgy válik értékessé, ha a már teljes pompájában tündöklővel kicsiszoljuk.

Csakhogy sajna! a magyar társadalom elittje, a kékvérű felső tizezer megmaradt a régi kaszt rendszerben. Ebben nevelkedtek utódaik, ebben élnek ma is.

Nem tuzok, ha azt mondom, hogy a magyar társadalmi életben az iparos egy médium. Csakhogy fordított spiritalista rendszerben. A mennyiben ezt ébresztik akkor, mikor szükség van reá, máskor pedig aludni hagyják.

Megismerik, sőt még meg is szorongatják vajszinkeztüösen a kérges kezeket, ha jótékony adakozásról és pláne, ha voksról van szó: de a társadalmi életben már tudomást sem vesznek róluk.

Le kell rombolni azt a chinai falat, mely elszigeteli az iparos osztályt az ugynevezett „crém”-től. Hiszen oly rég hangoztatott frázis az már, hogy a munka nemesít! Nos hát ha nemesít, ez legyen az utlevele az iparosnak a társadalmi életben.

Éppen olyan szem ő, mint más fia e hazának; csak csiszolatlan.

Hozzák helyre a félszázados mulasztást a kékvérű és szellemi arisztokraták, nyissanak utat és tért az ipar képviselőinek a körükbe jutásra, fejlesszék szellemi és társadalmi műveltségüket, hogy ezek révén a legkisebbek is a képzetség, az értelmiség nivójára emelkedhessenek.

Ám de csak ezt és nem a kaszinók egyéb más tilkaiba való beavattatást kérjük!

Ha ez megtörténik, ha a magyar társadalom hatvan év múltán végre öntudatára jön, hogy szabad hazákban egyenlők vagyunk és teljesíti kötelességét, úgy azt hisszük, hogy az a nagy szellem is kibékül, mert öröke, akaratához képest, nagy eszméi megvalósulásaként, az egyenlőség hazája minden fiának hasznára vált.

Csokonai Vitéz Mihály.

HIREK.

Szakiskola megnyitás. Továbbképző tanfolyamunk szeptember hó első felében megnyílik. Szakiskolánk vezetősége a tapasztalatok alapján újabb reformokat fog életbe léptetni, mely az intenzívebb tanítást óhajtja szolgálni.

Mindannyian meg vagyunk győződve arról, hogy ma már szakmánkban feltétlen szükség van a női fodrászat tudására.

Haladás ma már a megélhetés eszköze!

Szakiskolánk vezetősége megtesz mindent, hogy továbbképző tanfolyamunk arra a nivóra emelkedjék, a melyen az a külföldön van. Szaktársainkon a sor, hogy azt ki is használják.

A megnyitásról lapunk legközelebbi számában fogunk bővebb információt közölni.

Beiratkozni a testületi irodában lehet. Tandíj 12 korona.

A szakiskola vezetősége hiszi, hogy a szaktársak belátják a szakiskola nagy horderejét és szükségességét, ezen hitben reményli, hogy ott minden törekvő szaktárssal találkozni fog.

Az aradi kamara a tisztességtelen verseny ellen. Az aradi kereskedelmi és iparkamara a kereskedelemügyi minisztériumtól a tisztességtelen verseny visszaéléseivel szemben védelmet kért. A minisztérium az ország több kereskedelmi kamarájának meghallgatása után elhatározta, hogy megteszi a megfelelő intézkedéseket és a tisztességtelen verseny ellen való védekezésről az ősz folyamán törvényjavaslatot fog benyújtani. Együttal a kamarához a miniszter a következő leiratot intézte: „értesitem a kamarát, hogy mindazokat az intézkedéseket, a melyek a csődtömeg eladása kapcsán előfordulható tisztességtelen verseny megelőzése céljából a csődtörvény és kereskedelmi törvény ren-

delkezéseinek érintetlenül hagyása mellett lehetségesek, a tisztességtelen verseny ellen való védekezésről szóló és az előkészítésnek már igen előrehaladott stádiumában levő törvénytervezetbe bevettem." Ebből a leiratból azonban az tűnik ki, hogy tisztességtelen versenynek a kamara és a miniszterium csak a végeladásokat tartotta és hogy a csődtörvényt nem akarják megváltoztatni, a miből világos, hogy a készülő törvénytől az iparosság nem sokat várhat.

A munkásbiztosító államosításért. A nagyvárad iparosok éppen úgy, mint a más országárszbeliek sokat panaszkodnak a munkásbiztosító- és betegsegítő pénztár ellen. Az iparosmunkaadók sérelmeikkel az iper testülethez fordultak, a melynek előljárósága beadványt intézett Nagyvárad törvényhatóságához, a melyet arra kért fel, intézzen feliratot a kereskedelmi miniszterhez a munkásbiztosító intézmény állami kezelésbe vétele céljából és hasonló felirat küldésére kérje föl a többi törvényhatóságokat is. A beadvánnyal a város szeptemberi közgyűlése fog foglalkozni.

Eljegyzés. Berger Manó fővárosi szaktársunk eljegyezte Kurzweil Erzsike kisasszonyt.

Házasság. Szidnay Ferenc testületünk elhelyezője f. hó 3-án kötött házasságot Blumstock Ceciliával.

Gratulálunk!

Vidéki elhelyezés. A vidéki szaktársaink, ha segédre van szükségük, legtöbbször nem tudják, hogy hová forduljanak. Leginkább a budapesti fodrász ipartestülethez fordulnak, azon hiszben, hogy ott az elhelyezés vidékre is történik, nem tudva azt, hogy az ipartestületeknek ministeri rendelet értelmében, csak tagjainak — tehát nem szaktársainak — szabad elhelyezni.

A testület természetesen kollegiális szeretettel igyekszik a hozzáfordulók kérését teljesíteni. Azonban elsősorban kötelessége tagjainak kívánságát teljesíteni s nagyon is szem előtt kell tartania a miniszternek tiltó rendeletét.

Azért saját érdekükben értesítjük a vidéki szaktársakat, hogy a vidékre való elhelyezéssel a „Magyarországi Borbélyok és Fodrászok Szakipari Munkaközvetítő, Rokkant-nyugdíj és Temetkezési Egyesület“ foglalkozik.

Természetes, hogy az országos intézmény is elsősorban tagjainak kívánságát teljesíti, azonban nem zárkózik el egy szaktárs kívánsága elől sem azon tudatban, hogy bebizonyítsa az intézmény áldásos és szükséges voltát.

Azért figyelmezteljük a vidéki szaktársakat, hogy ily irányu megkeresésüket egyenest az országos intézmények címére (VII., Csengery-u. 15.) küldjék, a hol felvilágosítást is készséggel nyernek.

Aradi szakiskola bezárása. F. hó 15-én tartja záró vizsgáját az aradi szakiskola, hogy ősszel ismét megnyissa kapuit a tanulni akarók előtt.

Bányász Henrik kiváló szaktársunk elég garancia arra, hogy onnét csak képzett és minden tekintetben felvilágosított szakemberek kerülnek ki.

E vizsga Bányász munkatársunk ünnepe, mi büszkék vagyunk ezen ünnepre.

Hajvásár. Aradon augusztus hó 22-én rendezik az aradi fodrász szövetség az első hajvásárt, francia minta szerint.

Nagy lépés és mondhatni, az új uttörésben bámulatos esemény ez.

A legjobb reményekkel nézünk elébe s hisszük, hogy példaadást ad az uttörő munka, melyre igazán a szakma szempontjából nagy szükség volt.

Kirándulás. Verdes Árpád cs. és kir. udvari fodrász, Breitfeld Alajos és Bak Sándor fővárosi szaktársaink a napokban egy kis tanulmányuttra tértek Kézsmárkára, a hol Wild Károly szaktársunk kiváló vendégszeretete mellett töltötték el azt az időt, amennyit üzleti elfoglaltságuk engedett.

Kollegiális szeretettel fogadott szaktársaink bizonyoságot tehetnek arról, hogy a vidéki kollegáink szeretettel vannak velünk szemben s ily összejövétel csak az együttérzést segíti elő, iparunk javára és boldogulására.

Lapszerkesztő bizottság: Müller Károly Fülöp János.
Az ipartestület jogtanácsosa: Dr. Révay Zoltán ügyvéd
lakik IV., Veress Pálné-utca 14. sz.
Kiadja: Nagel István könyvnyomdája Budapest,
VII., Vörösmarty-utca 17.

Jóforgalmu fodrász-üzlettem betegség miatt, azonnal olcsón eladó. — Singer, Kun-Szent-Miklós (2—2)

Hirdetések

e lap részére felvétetnek a kiadóhivatalban

Budapest,

VII. kerület, Vörösmarty-utca 17. szám.

Tyukszem bőrkeményedés, szemölcs 48 óra alatt elmúlik a „CANNABIN“ használata után.
Üvegje 1 kor., postadíjjal 1 kor. 40 fill., 3 üveg bérmentve 3 kor.

Excelsior hintőpor kéz-, láb- és hónaljizzadási 3 nap alatt megszünteti.
1 doboz 1 kor., postadíjjal 1 kor. 40 fill., 3 doboz bérmentve 3 kor.

Előnyárok fodrászoknak:

10—24 db.	rendelésnél frco-frco és 30% engedmény
24—50 „	„ „ „ 35% „
50—100 „	„ „ „ 40% „

Postán küldi a pénz előzetes beküldése, vagy utánvét mellett

Dr. F L E S C H E. „Korona“
gyógyszertára
GYÖR, 30.

JOSEF HELLER, MÜNCHEN
Rumfordstrasse 1/a.

Első és legrégebbi német beretvagyár és homoruköszörűldő
Különleges üzlet teljes fodrászberendezésekben.
12 legnagyobb kitüntetés.

Különlegesség: Val.ang.beretvák saját homoru köszörüléssel.

Védjegy: Josef Heller, München törv. bejegyezve.

Monachia borotva

lehuzásra 1/4, 5/8, 3/8 széles, darabja 3 korona.

Bejegyzett védjegyek.

Francia beretvák: 10, 13, 16 mm. széles „Pier-ron“ bej. védjeggyel, francia haj- és szakállollók „Pierron“ védj. különféle alak és hosszúságban. Haj- és szakállvágó-gépek, csakis kipróbált gyártmányu. Juwel, Koh-i-noor, Dalila, Aesculap, Mundus. Kitűnő víz- és olajlehuzó kövek, szijak és Ádám, valamint minden fodrászkellékek, kötszerek és illatszerek.

Régi borotvák, hajvágó gépek és ollókköszörűldése, gondosan és legrövidebb idő alatt eszközöltetnek.

Gazdagon illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve.

Legelőbb bevásárlási forrás!

Fodrászati és cosmetikai cikkekben.

Nagy ujdonság arcviz Compoziczió, mindenki házilag készíthet magának minden létező illatban arcvizet, 1 liter készítéséhez 1 deka elegendő, ára 30 fillér.

Bay-Rum felülmulthatatlan prima minőség literje ... 2.—
Bay-Rum felülmulthatatlan prima minőség 1/2 literje ... 1.—
Bay-Rum felülmulthatatlan prima minős. kis forma üv.-ben ... .32

Brillant.mind. illatb. 1/4 ko. 1.—
» nagy üveg ... .32
» közép » ... .24
» kis » ... .16

Asztalra való block-tartó csiszolt üvegből drbja ... .60
Gyufatartó, velencei kristálytály-üvegből remek kivit. 1.—

Verseny bajuszkötő finom se-lyemből drbja ... .24
Aszt. ovál fek. bajuszkéfe ... .30
Írlandi szarufés. kézi munk. ... .50

Bérlés fiókba való hajkefe da-rabja ... .60

A legcsekélyebb rendelést a legnagyobb készséggel házhoz szállítok.

Nagyrabecsült pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Winkler D. H.

Akácza-u. 20. sz.

Telefon 150—32.

Bányász: Fodrászok tankönyve

Ez év szeptember havában jelenik meg Bányász tankönyve, mely felöleli mindazon ismereteket, melyet jövő boldogulása érdekében, minden törekvő fodrásznak el kell sajátítania.

Akik 2 koronát már most beküldenek, a könyvet megjelenése után azonnal megkapják postaköltség nélkül.

Akik egy levelezőlapon bejelentik, hogy a könyvet megjelenése után hajlandók átvenni, utánvétellel szállítom 2 koronáért.

A könyv ára a megjelenés után 3 korona. Miután szerző igen drága kiállítású könyvet irányozott elő, ezennel fölkérem az igen tisztelt borbély és fodrász-mester urakat, hogy támogatásukkal lehetővé tegyék a szerző ideális törekvését.

Az előfizetők számának arányától függ a megjelenő rajzok száma és a könyv terjedelme.

A könyv augusztusban már nyomdába jön, kérem tehát mielőbbi értesítésüket.

Kiváló tisztelettel

Keppich Zsigmond

≡ A R A D. ≡

A Bányász „Fodrászok tankönyve“ kiadója.

Bányász: Fodrászok tankönyve

Minden intelligens fodrász

megveszi a „Modern Fodrász“ című könyvet, melyet míg a készlet tart 1 kor. 20 fillér és 10 fillér postadíj, összesen tehát 1 kor. 30 fillérért portómentesen küldünk.

Az összeg előlegesen küldendő be.

Tartalma: I. Hajápolás (a haj ismertetése), mindenféle receptek a haj ápolására, hajkihullás elleni vizek, hajbalzsamok. Bay-Rum. stb. II. Haj festés (élő haj és szakál festéséről), hajfestékek készítése. III. Manicur (kéz- és körömápolás és ehez használatos szerek. IV. Arcmasszás. V. Tyukszemvágás. VI. Uri fodrászat. Haj, szakál és bajuszdivatok, bajuszkötés, hajbehajtás. VII. A kés fenéséről. (Pontos utmutatás) VIII. Hajmunka. (A haj preperálása. A haj fehéritése. Hajbetétek készítése.) Különfélék. Mindenféle receptek fogporokról, mitesserek elleni szerek, hajvizek, illatszerek stb.

Siessen megrendelni, mert csak addig szolgálhatunk, míg a készlet tart.

Cím: „Fodrász Ujság“ kiadóhivatala Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.

Lipp Ferencz

műköszörüs mester

Budapest, X. ker., Ráday-utca 5. szám.

Ajánlja aczéláru raktárát és műhelyét minden e szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

Illatszerek és az összes fodrászati áruk, valamint a Dr. Faragó Andor kir. törv. hites vegyész által analizált és törv. védett **Pajor-féle**

„D A R I U S”

lábizzadás elleni szer beszerezhető legolcsóbban

Pajor Testvérek illatszergyárában és fodrászati áruk nagykereskedőknél

Budapest, V., Váci-körút 78. Telefon 36—56.

Kapható minden fodrászfelszerelési üzletben.

Mindennemű fodrászbutor

többféle kivitelben, olcsóbb és finomabb, használt állapotban folyton kapható

Schäffer György, VI., Gyár-utca 2. szám.

Ugyancsak mindennemű fodrászbutort megveszek.

Bleha Ferencz

borotva műköszörüs

Budapest, VI., Váci-körút 27.

Ajánlom aczéláru raktáramat, és borotva műköszörüldémet a t. fodrász urak figyelmébe.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Új! Új! Új!

„REGATTA” fodrász fésülő pomádét

ki még nem ösmeri, kérjen egy mintaadagot, melyet bárki is ingyen kap.

A szakemberek tudják, hogy a jelenleg forgalomban levő hajpomádék, valamennyi fehér és sárga viaszból készülnek, melyek kellemetlenek úgy a Fodrász uraknak a munkában, mint a közönségnek, mert ezen ugynevezett harcypomádék a Fodrásznak, daczára a nagy munkának, melylyel alkalmazásuk jár, nem adjak meg a kívánt eredményt, mert a viasz nem oldódik a hajon és nem tapad, a közönségnek is kellemetlen azok alkalmazása, mert a hajat tulságosan bezsirozza és ezen pomádék eddig mégis használva lettek, úgy az csak azért történt, mert eddig a Fodrász urak jobbet nem ösmertek, de tényleg nem is volt jobb egyáltalán forgalomban.

„REGATTA” fésülő pomádénak hatása olyan csodálatos, hogy a vele való fésülésnél a frizura könnyedén, minden erőltetés nélkül kapja meg azt a formát, melyet a Fodrász elakar érni amellet, hogy az szép sima is lesz. Használata azonban még gazdaságos is, mert egyszeri használat után hatása még napok után is a legszebb frizurába lehet formálni anélkül, hogy a pomádét ujólag kellene használni.

Nagy előnye van még a **„REGATTA” fésülő pomádénak**, hogy a hajat nem zsirosítja nagyon el, nem ragasztja össze és nem ad a hajnak tulságosan nagy fényt és nem idéz elő korpaképződést.

A **„REGATTA” fésülő pomádé** ezen páratlan tulajdonságára való tekintettel, azt hiszem minden Fodrász a saját érdekében is, de a közönség érdekében is sietni fog annak használhatóságáról meggyőződni és megvagyok arról győződve, hogy az első próba után e cikk minden fodrásznak a legfontosabb használati cikkévé fog válni.

„REGATTA” fésülő pomádé két féle nagyságban kapható:

Üzleti használatra ¼ kilo K 1.50

Kis üveg viszonteladásra „ —.70

Ugy ezen, mint a többi összes fodrászati cikkekben és műszerekben szivesen állok rendelkezésére és vagyok

kiváló tisztelettel

WINKLER D. H.

VII., Akácza-utca 20.

Telefon 150—32.

TELEFON: **BUDAPEST** TELEFON:

ZAORÁL JÁNOS
TÖRVÉNYES VÉDEJEGY

ALAPITTATOTT 1891   KITÜNTETETT PÁRIS 1900

TELEFON: **ZAORÁL' BOROTVA A LEGJOBB.** **1900 PÁRIS VILÁG KIÁLLÍTÁSON ELISMERT ÉS EZÜST ÉREMMELEL KITÜNTETETT „SAJÁT GYÁRTMÁNY” JÓTÁLLÁSSAL.**

ZAORÁL JÁNOS
BOROTVA GYÁR ÉS HOMORÚ MŰKÖSZÖRÜLDE
BUDAPEST VIII. BAROSS-UTCZA 1.
GYÁRTELEP
UJPEST, ÁRPÁD-UT 25. SZÁM.